

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය - 2010 දෙසැම්බර්
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination – December 2010

බුද්ධ ධර්මය I / පැය තුනයි
Buddhism I / Three hours

සැලකිය යුතුයි :

- (i) සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- (ii) අංක 01 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල, දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.
- (iii) ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන්, ඔබ තෝරා ගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (x) ලකුණ යොදන්න.

01. තමන් වහන්සේගේ රූපය දෙස ම බලමින් ඒ ගැන ම සිතමින් සිටි වක්කලී හිමියන් අමතා බුදුරදුන් දේශනා කෙළේ,
(1) 'යමෙක් ගිලනුන්ට උපස්ථාන කරයි ද හෙතෙම මට උපස්ථාන කරයි' යනුවෙනි.
(2) 'යමෙක් ධර්මය දකියි ද හෙතෙම මා දකියි' යනුවෙනි.
(3) 'යමෙක් මෙමුත්‍රී වඩයි ද හෙතෙම සුගතියෙහි උපදී' යනුවෙනි.
(4) 'යමෙක් අකුසල් සිදු කරයි ද හෙතෙම අපායෙහි උපදී' යනුවෙනි.
02. "ප්‍රඥා ලොවක් කරා තනිව, සන්තද්ධව, සරල දිව්මගක පිය නගන බැතිබර හා ප්‍රභාස්වර පෞරුෂයකින් පිරිපුන් නියම මිනිසකු බුදු සිරිතෙන් මම දකිමි."
බුදුරජාණන් වහන්සේ පිළිබඳ මෙලෙස ප්‍රකාශ කෙළේ,
(1) එච්. ජී. චෙල්ස් ය. (2) සර් එඩ්වින් ආර්තෝල්ඩ් ය.
(3) ජවහර්ලාල් නේරු ය. (4) අබ්දුල් අනාහිලා ය.
03. "බ්‍රාහ්මණය, දියෙන් උඩට පැමිණ දිය හා සම්බන්ධ නොවී පවත්නා පියුමක් මෙන් මම ද ලොවෙහි ඉපිද, ලොවෙහි හැදී වැඩී ලොව ඉක්මවා සිටිමි. එහෙයින් මා බුද්ධ යයි දැනගන්න."
බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙලෙස තමන් වහන්සේ හඳුන්වා දුන්නේ,
(1) වංකී බමුණාට ය. (2) සෝණදණ්ඩ බමුණාට ය.
(3) පොට්ඨපාද බමුණාට ය. (4) ද්‍රෝණ බමුණාට ය.
04. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ සම්පූර්ණ කළ දස පාරමිතා තුන් අයුරකින් බෙදා දක්වා තිබේ. ඒවානම්,
(1) සීල, සමාධි, පඤ්ඤා වශයෙනි. (2) සාවක බෝධි, පච්චේක බෝධි, සම්මා සම්බෝධි වශයෙනි.
(3) පාරමි, උප පාරමි, පරමත්ථ පාරමි වශයෙනි. (4) දාන, සීල, භාවනා වශයෙනි.
05. පාරමි ධර්ම පුරුණ ආකාරය අනුව, තම ජීවිතය ද කැප කරමින් පෙරුම්දම් පිරිම හඳුන්වනු ලබන්නේ,
(1) පාරමි වශයෙනි. (2) උප පාරමි වශයෙනි.
(3) පරමත්ථ පාරමි වශයෙනි. (4) විමංසා පාරමි වශයෙනි.
06. අප බෝසතාණන් වහන්සේ නෙක්ඛම්ම පාරමිතාව සම්පූර්ණ කළ ආකාරය පැහැදිලි වන ජාතක කතාවකි,
(1) වණ්ණුපථ ජාතකය (2) මබ්බදේව ජාතකය
(3) තේමිය ජාතකය (4) උම්මග්ග ජාතකය
07. බුදුරජාණන් වහන්සේ "මහණෙනි, බොහෝ දෙනාට හිත සුව පිණිස වාරිකාවේ හැසිරෙන්න." යනුවෙන් දේශනා කෙළේ,
(1) පස්වග මහණුන්ට ය. (2) යසකුල පුත්‍රයා ඇතුළු පිරිසට ය.
(3) උරුවෙල් කාශ්‍යප ඇතුළු පිරිසට ය. (4) මුල් ම රහතන් වහන්සේලා හැට නමට ය.

08. සෝවාන් ඵලයට පත්ව සිටි පස්වග මහණුන් අර්හත්වයට පත්වීමට ශ්‍රවණය කෙළේ,
 (1) අනන්ත ලක්ඛණ සූත්‍රයයි. (2) ධම්මවක්ඛ පවත්තන සූත්‍රයයි.
 (3) ආදිත්ත පරියාය සූත්‍රයයි. (4) වේදනා පරිශ්ගහ සූත්‍රයයි.
09. බිම්බිසාර රජතුමා බුදුරදුන්ට පූජා කළ ආරාමය,
 (1) ජේතවනාරාමයයි. (2) වේළුවනාරාමයයි.
 (3) පූර්වාරාමයයි. (4) න්‍යග්‍රෝධාරාමයයි.
10. තමා අවබෝධ කළ ධර්මය කෙලෙස් හරින සාමාන්‍ය ජනතාවට අවබෝධ කරවීමේ අපහසුතාව පිළිබඳ සිතමින් සිටි බුදුරජාණන් වහන්සේට ධර්මය දේශනා කිරීමට ආරාධනා කෙළේ,
 (1) සහම්පතී බ්‍රහ්මයා ය. (2) උද්දකරාමපුත්‍ර තවුසා ය.
 (3) සංජය පිරිවැජ්ජා ය. (4) සොත්තිය බමුණා ය.
11. සම්බුද්ධ ශාසනයේ ද්වේවාචික උපාසකවරුන් ලෙස සැලකෙන්නේ,
 (1) අසිත, සර්වමිත්‍ර තවුසන් ය. (2) ආලාර කාලාම, භාර්ගව තවුසන් ය.
 (3) තපස්සු, හල්ලුක වෙළෙඳුන් ය. (4) පස්වග තවුසන් ය.
12. සිසු පිරිස සමඟ විහාරස්ථානය වෙත පැමිණි ගුරුතුමිය, සිසුන්ට ත්‍රිවිධ චෛත්‍ය හඳුන්වා දුන්නා ය. ගුරුතුමිය නිවැරදි ව හඳුන්වා දුන් පරිදි බුදුරජාණන් වහන්සේ පිට දුන් ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ හඳුන්වන්නේ,
 (1) ශාරීරික චෛත්‍යය ලෙස ය. (2) පාරිභෝගික චෛත්‍යය ලෙස ය.
 (3) උද්දේසික චෛත්‍යය ලෙස ය. (4) සධාතුක චෛත්‍යය ලෙස ය.
13. "පරලෝ සුවපතා දෙන දානය පිළිගැනීමට සුදුසු ය." යන සංසරත්තයේ ගුණය ප්‍රකාශ වන්නේ,
 (1) "දක්ඛිණෙයය" යන්නෙනි. (2) "අඤ්ජලිකරණීය" යන්නෙනි.
 (3) "ආහුණෙයය" යන්නෙනි. (4) "පාහුණෙයය" යන්නෙනි.
14. තරුණ යුවල තම දූ දරුවන් සමඟ දිනපතා මල් පහන් පූජා කොට බුදුන් වැඳීම සිරිතක් කොට ගත්හ. ඔවුන් මෙසේ කිරීමට යොමු වූයේ පාසලේ දී බුද්ධ ධර්මය විෂයයෙහි උගත්,
 (1) සැදුහැටි බෞද්ධයන්ගේ ලක්ෂණ හඳුනාගෙන තිබූ නිසා ය.
 (2) නිවන් දැකීමට එක ම මග එය නිසා ය.
 (3) අත්ධානුකරණයේ ලක්ෂණ හඳුනාගෙන තිබූ නිසා ය.
 (4) විශ්වාසයෙන් අදහන්නකුගේ ලක්ෂණ හඳුනාගෙන තිබූ නිසා ය.
15. අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩනංවමින් ඔවුනොවුනට යුතුකම් ඉටුකරමින් සදාචාර සම්පන්න ජීවිතයක් ගෙනයාමට උපදෙස් සපයන සූත්‍රදේශනාව වන්නේ,
 (1) මංගල සූත්‍රයයි. (2) පරාභව සූත්‍රයයි.
 (3) ධම්මික සූත්‍රයයි. (4) සිගාලෝවාද සූත්‍රයයි.
16. "ගිලනුන්ට උපස්ථාන කරන්නා බුදුරජාණන් වහන්සේට උපස්ථාන කරයි." යන ආදර්ශ පාඨය අනුව විත්‍රයකට තැගීමට සුදුසු ම අවස්ථාව වන්නේ,
 (1) පුළුල්කිස්ස හිමියන්ට උපස්ථාන කරන අවස්ථාවයි.
 (2) මණිකාර කුළුපගතිස්ස හිමියන්ට උපකාර කරන අවස්ථාවයි.
 (3) පූතිගත්තතිස්ස හිමියන්ට උපකාර කරන අවස්ථාවයි.
 (4) ලකුණ්ඨක හද්දිය හිමියන්ට උපකාර කරන අවස්ථාවයි.

17. මෙන් වැඩිම ආරම්භ කරන පුද්ගලයා ඇති කර ගත යුතුයැයි කරණය මෙන්ම සූත්‍රයේ දී දේශනා කළ ගුණාංග අතර, ලද දෙයින් සතුටුවීම,
 - (1) අනතිමානී නමින් හැඳින් වේ. (2) සන්තුස්සකො නමින් හැඳින් වේ.
 - (3) අප්පකිච්චො නමින් හැඳින් වේ. (4) සන්තින්ද්‍රියෝ නමින් හැඳින් වේ.
18. "පුට්ඨස්ස ලෝක ධම්මේහි - චිත්තං යස්ස න කම්පති" මංගල සූත්‍රයේ සඳහන් මෙම පාඨයෙන් විස්තර කෙරෙන්නේ,
 - (1) සුදුසු පෙදෙසක විසිය යුතු බවයි.
 - (2) බාලයන් ඇසුරු නොකළ යුතු බවයි.
 - (3) අටලෝ දහමෙහි කම්පා නොවී සිටිය යුතු බවයි.
 - (4) මව්පියන්ට උපස්ථාන කළ යුතු බවයි.
19. ආශ්‍රය කිරීමට සුදුසු මිතුරකු නොලබන්නේ නම් හුදෙකලාව විසීම සුදුසු බව අවධාරණය කරමින් දේශනා කළ ධම්මපද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
 - (1) "චරං චේ නාධි ගච්ඡාය - සොයං සද්දිස මත්තනො" යන්නයි.
 - (2) "අසාරෙ සාරමනිනො - සාරෙ වාසාර දසසිනො" යන්නයි.
 - (3) "අකෙකාච්ඡිමං අවධිමං - අජ්නිමං අහාසිමෙ" යන්නයි.
 - (4) "උට්ඨානවනො සතිමනො - සුචිකමසස නිසමම කාරිනො" යන්නයි.
20. නිවරණ ධර්ම අතරට ගැනෙන සිතේ උදාසීන ගතිය, වෛතසිකයන්ගේ අලස ගතිය,
 - (1) ව්‍යාපාද නමින් හැඳින් වේ. (2) චීනමිද්ධය නමින් හැඳින් වේ.
 - (3) උද්ධච්ච කුක්කුච්ච නමින් හැඳින් වේ. (4) විචිකිච්චා නමින් හැඳින් වේ.
21. සත්ත්වයා යනු ස්කන්ධ පහක එකතුවක් ලෙස බුදු දහම පැහැදිලි කරයි. එම ස්කන්ධ පහ,
 - (1) පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, ආකාශ නම් වේ.
 - (2) රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ නම් වේ.
 - (3) චක්ඛු, සෝත, සාණ, ජීවිහා, කාය නම් වේ.
 - (4) රූප, වේදනා, සංකල්ප, සංඛාර, විඤ්ඤාණ නම් වේ.
22. මෛත්‍රී වැඩිමෙහි ආනිශංස ගණයට ඇතුළත් නො වන කරුණ වන්නේ,
 - (1) නපුරු සිහින නොදැකීම යන්නයි. (2) සිහිමුලා නොවී කලුරිය කිරීම යන්නයි.
 - (3) සිත වහා සමාධි ගත නොවීම යන්නයි. (4) ගින්නෙන්, විසෙන් හා ආයුධවලින් හානි නොවීම යන්නයි.
23. කාමයෙන්, හිංසනයෙන් හා දෑඩ් ක්‍රෝධයෙන් බැහැරවීම, අරි අටඟි මගෙහි හැඳින්වෙන්නේ,
 - (1) සම්මා දිට්ඨි නමිනි. (2) සම්මා සංකප්ප නමිනි.
 - (3) සම්මා වායාම නමිනි. (4) සම්මා සති නමිනි.
24. "වේතනාහං හිකඛවෙ කමමං වදාමි" මෙම විවරණය අනුව කිසියම් ක්‍රියාවක් කර්මයක් වීම සඳහා,
 - (1) වේතනාව අත්‍යවශ්‍ය වේ. (2) දෘෂ්ටිය අත්‍යවශ්‍ය වේ.
 - (3) කුසලය අත්‍යවශ්‍ය වේ. (4) අකුසලය අත්‍යවශ්‍ය වේ.
25. ගවයා පසුපස යන රිය සක මෙන් පුද්ගලයාට දුක ගෙන දෙමින් ඔහු පසුපස දුක ගමන් කරන්නේ ඔහු සිදුකළ,
 - (1) කුසල කර්ම විපාක නිසා ය. (2) අකුසල කර්ම විපාක නිසා ය.
 - (3) අවේතනික කර්ම විපාක නිසා ය. (4) අහේතුක කර්ම විපාක නිසා ය.

26. "අඹ ඇටයක් පැළ කළ විට අඹ පැළයක් ම ලැබෙනුයේ කිසිවකුගේ මැදිහත්වීමකින් නොව හේතු ප්‍රත්‍ය අනුරූපව ය." ධර්මයේ මෙය හඳුන්වන්නේ,
 (1) උතු නියාම යනුවෙනි. (2) බිජ නියාම යනුවෙනි.
 (3) ධම්ම නියාම යනුවෙනි. (4) විත්ත නියාම යනුවෙනි.
27. මෙම ජීවිතයේ ම විපාක ලැබෙන කර්ම,
 (1) දිව්‍යධම්මවේදනීය කර්ම නමින් හැඳින් වේ. (2) උප්පජ්ජවේදනීය කර්ම නමින් හැඳින් වේ.
 (3) අපරාපරියවේදනීය කර්ම නමින් හැඳින් වේ. (4) අහෝසි කර්ම නමින් හැඳින් වේ.
28. පුද්ගලයාට කිසියම් භවයක උපත ලබා දීමට ඉදිරිපත් වන කුසලාකුසල කර්ම,
 (1) උප ඝාතක කර්ම නම් වේ. (2) උප පිළක කර්ම නම් වේ.
 (3) උපස්තම්භක කර්ම නම් වේ. (4) ජනක කර්ම නම් වේ.
29. "හෙතෙම පටිච්ච සමුතං - හෙතෙමගා නිරුප්පාධිති" මෙලෙස උගන්වන ධර්ම පරියාය හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) කර්මවාදය නමිනි. (2) අහේතුක අප්පට්ඨයතාවාදය නමිනි.
 (3) පුනර්භවවාදය නමිනි. (4) පටිච්චසමුප්පාදය නමිනි.
30. පළමුවැනි ධර්ම සංගායනාවේ දී ධර්ම විනය මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන යාමට හික්ෂුන්ට පවරනු ලැබූ අවස්ථාවේ සැරියුත් හිමියන්ගේ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවට පවරනු ලැබුයේ,
 (1) දීඝ නිකායයි. (2) මජ්ඣිම නිකායයි.
 (3) සංයුක්ත නිකායයි. (4) අංගුත්තර නිකායයි.
31. තෙවැනි ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල ගණයට අයත් නො වන කරුණ වන්නේ,
 (1) දුසිල් මහණුන් සසුනෙන් නෙරපීම යන්නයි. (2) නවරට සසුන් පිහිටුවීම යන්නයි.
 (3) දසවස්තු ප්‍රතික්ෂේප වීම යන්නයි. (4) කථාවත්ථුප්පකරණය සම්පාදනය යන්නයි.
32. වංශ කථාවල සඳහන් වන පරිදි අනුරාධපුර යුගයේ බෞද්ධ රජවරුන් සිදු කළ ගිරිභාණ්ඩ පූජා මහෝත්සවය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ,
 (1) විවිධ පූජාවස්තු ගොඩගසා ඒවා හික්ෂුන්ට පූජා කිරීමයි. (2) ගිරි නිගණ්ටයා වෙනුවෙන් සිදු කළ උත්සවයයි.
 (3) තුන්බිය දුරලීම සඳහා පිරිත් දේශනා කිරීමයි. (4) කඳු මත පූජා පැවැත්වීමයි.
33. සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් අවුරුදු 236 කට පසුව ධර්ම සංගායනාවක් පැවැත්වූයේ,
 (1) කොසඹැනුවර සොමිකාරාමයේ දී ය. (2) රජගහනුවර සජ්තපර්ණි ගුහාවේ දී ය.
 (3) විශාලාමහනුවර වාලුකාරාමයේ දී ය. (4) පැළලුප්තුවර අශෝකාරාමයේ දී ය.
34. ස්තුපයක ආරක්ෂාවට ස්තුපය වට කොට තනා ඇති ගොඩනැගිල්ල,
 (1) පඨානසර නමින් හැඳින් වේ. (2) චේතියසර නමින් හැඳින් වේ.
 (3) පටිමාසර නමින් හැඳින් වේ. (4) වාහල්කඩ නමින් හැඳින් වේ.
35. දැනුම් රාජ්‍ය පාලනයක් සඳහා පාලකයකු අනුගමනය කළ යුතු ශ්‍රේෂ්ඨ ගුණධර්ම අතර, දසරාජ ධර්මවලට අයත් වන, ක්ෂණික තීරණ නො ගනිමින්, බුද්ධිය මෙහෙයවා කටයුතු කිරීම,
 (1) අක්‍රෝධය නම් වේ. (2) අවිහිංසාව නම් වේ.
 (3) ඉවසීම නම් වේ. (4) අවිරෝධය නම් වේ.

36. වජ්ජී සමුභාණ්ඩුවේ පාලකයින් අනුගමනය කළ සජ්ඣ අපරිහානිය ධර්මවලට අයත් නො වන කරුණ වන්නේ,
- (1) නිතර නිතර රැස්වීම යන්නයි.
 - (2) සමඟියෙන් රැස්ව සමඟියෙන් විසිරයාම යන්නයි.
 - (3) වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම යන්නයි.
 - (4) නොපැනවූ නීති පැනවීම හා පැනවූ නීති කඩ නො කිරීම යන්නයි.
37. චළගම්බා රජ දවස මාතලේ අලුතිහාරයේ දී සිදුකළ වැදගත් ම මෙහෙය වූයේ,
- (1) එතෙක් පැවැති නියඟය දුරු කර දැඩි වැසි ලබාදීමයි.
 - (2) මතකයෙන් ගෙනා ධර්මය ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීමයි.
 - (3) හික්ෂු පිරිස පෙරවාද මහායාන ලෙස බෙදී යාමයි.
 - (4) ත්‍රිපිටකය අසල්වැසි රටවලට ගෙනයාමයි.
38. ශ්‍රී ලාංකික ශාසන ඉතිහාසයේ හික්ෂු සංඝයාට පොදුවේ ආරාම පූජා කරනු ලැබූව ද පළමුවැනිවරට පෞද්ගලික ආරාම පූජාවක් කරනු ලැබුවේ,
- (1) දුටුගැමුණු රජතුමා විසිනි.
 - (2) කාවන්තිස්ස රජතුමා විසිනි.
 - (3) චලගම්බා රජතුමා විසිනි.
 - (4) මහසෙන් රජතුමා විසිනි.
39. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ සිංහල බෞද්ධ දරුවන් සඳහා පාසල් නොතිබුණු බැවින් පරම විඥානාර්ථ බෞද්ධ සමාගම පිහිටුවා ඒ මගින් බෞද්ධ පාසල් ආරම්භ කිරීමට පියවර ගනු ලැබුවේ,
- (1) සර් හෙන්රි ඕල්කොට්තුමන් විසිනි.
 - (2) අනගාරික ධර්මපාලතුමන් විසිනි.
 - (3) මීගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් විසිනි.
 - (4) ගුණපාල මලලසේකර මහතාණන් විසිනි.
40. තිදොරින් සිදු වන අකුසල ක්‍රියා ගණයට අයත් නො වන කරුණ වන්නේ,
- (1) අභිධ්‍යා යන්නයි.
 - (2) ව්‍යාපාදය යන්නයි.
 - (3) මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය යන්නයි.
 - (4) සක්කාය දිට්ඨි යන්නයි.

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය - 2010 දෙසැම්බර්
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination - December 2010

බුද්ධ ධර්මය II
Buddhism II

- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20ක් ද තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10ක් බැගින් ද හිමි වේ.

01. (i) ජේතවනාරාමය සහ පූර්වාරාමය යන ආරාම ඉදිකොට, බුදුරජාණන් වහන්සේට පූජා කරනු ලැබුවේ කවුරුන් විසින් ද?
- (ii) බුදුරජාණන් වහන්සේ, දවස කොටස් පහකට බෙදා, ඉතා ම අර්ථවත්ව කළමනාකරණය කරමින් කාලසටහනකට අනුව කාලය ගත කළහ. එයින් දිවා කාලය කොටස් දෙකකට බෙදා ගත කළහ. එම කොටස් දෙක නම් කරන්න.
- (iii) සමාජයේ සෙසු පුද්ගලයන් සතුන් මැරීම ආදී අකුසල ක්‍රියාවලින් අපිරිසිදුව සිටිය දී එම දුසිරිත් දැක දකක් ඒවාට ගොදුරු නොවී පිරිසිදු සිතින් වාසය කිරීමේ ප්‍රතිපදාව හැඳින්වෙන නම කුමක් ද?
- (iv) බුද්ධ සාසනයේ දක්වෙන සිවුවණක් පිරිස නම් කරන්න.
- (v) මානසික අසහනයක් හෝ ගැටලුවක් හෝ ඇති වූ විට කම්පාවට පත් නොවී දිරිමත්ව ජීවිතය පවත්වා ගැනීමට උපදෙස් සපයන බෞද්ධයාගේ හස්තසාර ග්‍රන්ථය ලෙස සැලකෙන ධර්ම ග්‍රන්ථය කුමක් ද?
- (vi) "කම්මනා වසලො හොති - කම්මනා හොති බ්‍රාහ්මණො" මෙම පාඨයෙන් බුදුරජාණන් සමාජයට දුන් පණිවුඩය කුමක් ද?
- (vii) මෙම ලෝකය බොහෝ කාලයක ඇවෑමෙන් හැකිලෙන බවත්, තවත් බොහෝ කාලයක ඇවෑමෙන් නැවත දිගහැරෙන බවත් පෙන්වා දෙමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ හේතුඵල සම්බන්ධතාව මත විශ්වයේ පරිණාමය පැහැදිලි කළහ. මෙම කරුණු විස්තර වන සූත්‍ර දේශනාව කුමක් ද?
- (viii) "යො ධම්මං පසාසති - සො පටිච්චසමුප්පාදං පසාසති." යන මෙම පාඨයෙන් ප්‍රකට කෙරෙන ධර්ම කරුණ කුමක් ද?
- (ix) සිසුන් සමග වාර්ෂික වාරිකාවට එක් වූ ගුරුතුමිය අනුරාධපුරයේ ථූපාරාමය, රුවන්වැලිසෑය, අභයගිරිය, ජේතවනය යන ස්තූප තරඟා අවසන් වූ පසු එම ස්තූප ගොඩනැංවූ රජවරුන් සිවුදෙනා කවුරුන්දැයි විමසී ය. සිසුන් ලබා දිය යුතු නිවැරදි පිළිතුර ලියන්න.
- (x) භික්ෂු ජීවිතය පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය මූලික කරුණු හතරක් සිව්පසය නමින් බුදු දහමෙහි පෙන්වා දී ඇත. එම කරුණු මොනවා ද?
02. සිල් සමාදන් වූ සිසු පිරිසකට භාවනා වැඩසටහන ආරම්භ කරමින් ගුරුකර ස්වාමීන් වහන්සේ මෙලෙස පැහැදිලි කිරීමක් කළ හ.
- "පින්වත් දරු දරියනි, අප අද පුහුණු කරන්නේ මෙෙත්‍රී භාවනාවයි. මේ පිළිබඳ කරුණු පැහැදිලි වන, වනයේ භාවනානුයෝගීව සිටි භික්ෂු පිරිසකට සිදු වූ ගැහැටක් මග හරවාගෙන, අමනුෂ්‍යයින්ගේ සිත් මෙෙත්‍රීයෙන් දිනාගැනීමට බුදුරජාණන් දේශනා කළ වැදගත් සූත්‍ර දේශනාවක් තියෙනව. මෙම සූත්‍රයේ මූලික ම විස්තර කෙරෙන්නේ මෙෙත්‍රී වඩන පුද්ගලයකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග හෙවත් වර්ත ලක්ෂණයි. ඊළඟට මෙෙත්‍රී වැඩිය යුතු සත්ත්ව කොට්ඨාශ දක්වනව. ඉන්පසු මෙෙත්‍රී වැඩිය යුතු අයුරු පැහැදිලි කරනව."
- (i) මෙහි දක්වන, මෙෙත්‍රී වැඩීමට අදාළ කරුණු ඇතුළත් සූත්‍ර දේශනාව කුමක් ද?
- (ii) එම සූත්‍රයේ සඳහන් වන පරිදි මෙෙත්‍රී වඩන පුද්ගලයකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග තුනක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- (iii) සාමකාමී සමාජයක් ගොඩනැගීමට මෙෙත්‍රී සහගත පැවැත්ම ඉවහල් වන අයුරු පහදන්න.
03. "ස්වාමීනි, මේ ගමට එන සමහර මහණ බමුණෝ අනුන්ගේ ඉගැන්වීම්වලට පරිහව කරමින් තම ඉගැන්වීම් උසස් කොට දක්වති. තවත් සමහර මහණ බමුණෝ තම ඉගැන්වීම් පමණක් උසස් කොට දක්වමින් අන් මහණ බමුණන්ගේ ඉගැන්වීම් පහත් කොට දක්වති. ස්වාමීනි මෙම මහණ බමුණන් අතුරෙන් කවරෙක් සත්‍යය කියත් ද, කවරෙක් අසත්‍යය කියත්දැයි අපට සැකයක්, විමතියක් ඇතිව තිබේ."

- (i) බුදුරජාණන් වහන්සේට ඉහත ආකාරයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවේ කවුරුන් විසින් ද?
- (ii) ඉහත අවස්ථාවට සම්බන්ධ කරුණු ඇතුළත් සූත්‍ර දේශනාවේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ කුසල් මුල් තුන නම් කර, ඒවා පුද්ගල යහපත පිණිස පවතින අයුරු පහදන්න.
- (iii) සිහිමට හා විමසීමට බුදු දහමින් කර ඇති මග පෙන්වීම කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
04. ඇසළ පොතෝ දින සීල සමාදානයෙහි නිරත වූ සිසු පිරිසට ධර්මදේශනය සඳහා වැඩිම කළ ගරුතර ස්වාමීන් වහන්සේ මාතෘකා කෙළේ දම්සක් පැවතුම් සූත්‍ර දේශනාවයි. ධර්ම දේශනාව ආරම්භ කරමින් උන්වහන්සේ මෙසේ පැවසූහ.
- "මේ සූත්‍රයේ මූලින් ම ඇතුළත් වන්නේ පැවිද්දකු විසින් අත්හළ යුතු අන්ත දෙකයි. දෙවනුව චතුරාර්ය සත්‍යය දක්වනව, තෙවනුව අරි අට්ඨි මග ඉදිරිපත් කරනව."
- (i) මෙම සූත්‍රයේ සඳහන් අන්ත දෙක ලියන්න.
- (ii) චතුරාර්ය සත්‍යය ලියා දක්වන්න.
- (iii) සදාචාර සම්පන්න සමාජයක් සඳහා අරි අට්ඨි මගෙහි සීල ශික්ෂාව ඉවහල් වන අයුරු පහදන්න.
05. (i) සියලු ම බුදුවරයන් වහන්සේලාගේ අනුශාසනාව මේයැයි ගෙනහැර දක්වා වදාළ ධම්මපද ගාථාව ලියන්න.
- (ii) එම ගාථාවේ සඳහන් සියලු ම බුදුවරයන් වහන්සේලාගේ අනුශාසනාව කුමක් ද?
- (iii) ඔබේ දිවිමග සරුකර ගැනීමට ඉහත ගාථාවෙන් ලැබෙන මග පෙන්වීම ඇගයීමට ලක් කරන්න.
06. සාහිත්‍ය රසය මෙන් ම ධර්ම රසය, උපදේශය හා සදාචාරයට මුල් තැන දුන් පද්‍ය සාහිත්‍යයක් අපහට උරුමව පවතී. එසේ ම බණ කථා සාහිත්‍යයක් ලෙස දියුණු වූ ගද්‍ය සාහිත්‍යයක් ද අප සතුව පවතී.
- (i) උපදේශ සැපයීමේ පරමාර්ථයෙන් ම කෝට්ටේ යුගයේ විදාගම මෙහි නිමිපාණන් හා සීතාවක යුගයේ අලගියවන්න මුකවෙට්තුමන් ලියූ උපදේශ කාව්‍ය ග්‍රන්ථ දෙක මොනවා ද?
- (ii) බුද්ධ චරිතය හෝ බුදු දහම හෝ පාදක කොට ලියැවුණු සිංහල ගද්‍ය කෘති තුනක් ලියන්න.
- (iii) "මහින්දාගමනයෙන් ශ්‍රී ලාංකික අප ලැබූ දායාද අතර සිංහල බෞද්ධ සාහිත්‍යය ද වැදගත් එකකි." පහදන්න.
07. (i) ඩේවිඩ් හේවාට්තාරණ තරුණයා අනගාරික ධර්මපාල බවට පත් වූ අයුරු සැකෙවින් දක්වන්න.
- (ii) අනගාරික ධර්මපාලතුමාගෙන් සිදු වූ ශාසනික සේවාවන් තුනක් ගෙනහැර දක්වන්න.
- (iii) අනගාරික ධර්මපාල චරිතයෙන් ශිෂ්‍ය ජීවිතවලට ගත හැකි ආදර්ශ තුනක් පැහැදිලි කරන්න.
